

Jeg traff Knut da vi studerte på Bergen Musikkonservatorium i overgangen mellom 80- og 90 tallet. Det fantes ikke et komposisjonsstudium på den tiden. Men vi fant hverandre i en felles draging mot det skapende, og mer eller mindre presset administrasjonen til å gi oss et viderutdanningsår med komposisjon. Ingen ringere enn danske Per Nørgård som sensor! Vi var begge faglærere i musikk med hvert vårt hovedinstrument, men likevel ble studieåret 89-90 begynnelsen på en reise som ikke kan beskrives med få ord.

Vi deltok begge i oppbygningen av arenaer for samtidsmusikk i Bergen, vi ledet begge Ny Musikk avd Bergen, vi reiste på det vi rakk av samtidsfestivaler og mulige master class, og vi gjorde partiturstudier sammen. Vi følte begge en periode på 90-tallet av vi hadde en lengre vei å gå enn våre kollegaer som utdannet seg i Oslo. Knut kalte oss for «selvstuderte røvere» en gang vi reiste på studietur sammen til Amsterdam. Vi lyttet og studerte partitur på Donemus og gikk på konserter. Knut, som da hadde overtatt ansvaret som avdelingsleder i Ny Musikk, og derfor også hadde ansvaret for Autunnalefestivalen, inviterte likegodt komponisten og utøveren Theo Loevendie til Bergen. Han traff vi på De Ijsbreker, en hip plass for samtidsmusikk.

Knut hadde med seg en svær bunke med A3 ark på turen. Han jobbet på sitt første orkesterverk. Jeg husker spesielt hjemreisen fordi han skrev på hele flyturen, mange sider, faktisk!

Og han har slik en inspirerende håndskrift. Veien fra skapersinnet via armen, via blyanten og ned på papiret, er vakkert i seg selv. Men Knut skriver altså alle store verk for hånd før det blir digitalisert. Jeg har beundret denne egenskapen fra dag én. Og så er han i tillegg like virtuos i omgangen med computerprogram.

Verket «Continue» ble hans gjennombrudd som orkesterkomponist. Urframført av Stavanger Symfoniorkester, fikk verden høre hans nyekspresjonistiske klangverden i orkesterdrakt for første gang. Delvis komponert på et fly! Siden har vi skjönt at Knut's skapende verden ikke er så enkel å sette i bås, selv om jeg personlig opplever at ekspresjonisme er gjennomgående. Men det er så rikt og det er så mye mer. Uttrykket er både fritt og fordomsfritt!

Vi ville lære. Vi var begge var da småbarnsforeldre, så vi kunne ikke bare dra noe sted, annet enn på konserter og weekend-festivaler. Måten å lære på, måten å skjønne hva som foregikk innen kunstmusikken i Europa, var å invitere til festivaler vi selv arrangerte. Og så hadde vi jo Bergens egen Music Factory som på hele 90-tallet gav oss viktige møter som ble avgjørende for vår musikalske oppvåkning. Jeg skriver dette uten å ha diskutert det med Knut. Men jeg vet at det er slik!

Selvstudier fortsatt i forumet Avgarde på 90-tallet, der vi bl.a. sammen med kollegaene Jostein Stalheim, Ketil Hvoslef og Ricardo Odriozola dissekerte hverandres partitur inspirert av ideen om at kollegial veiledning kunne føre til en kvalitativ forbedring. Forumet varte noen år og på 2000-tallet oppstod Avgarde, på Knut's initiativ, som en organisert konsertserie.

Knut og meg fortsatte likevel med kollegial veiledning, og vi gjør det fortsatt! Senest i vinter fikk jeg gleden av å lese cellokonserten hans mens den fortsatt var under utarbeidelse, og på samme måte har jeg ved utallige anledninger bedt Knut lese mine ting for å få en tilbakemelding på mine valg. Litt av poenget er at vi gjør dette mens komposisjonsprosessen

enda er pågående, altså i en skapende. Da jeg ble syk like før festspillpremieren på korverket Fem Elementer i år, stilte han i Håkonshallen som den mest inspirerte publikummer, samtidig som han kunne gi faglig begrunnende tilbakemeldinger på musikken. Dere skjønner at et slik sjenerøst menneske som Knut har vært en berikelse for meg (og mange andre!) i alle de år jeg har kjent ham. Og jeg kan fortsatt glede meg over at vi skal treffes over partitur, og lytte til hverandres musikk, i årene som kommer også.

Det er altså langt fra noen tilfeldighet at Knuts musikk har frekventert BrassWind festivalen helt siden han fikk Edvardprisen for verket Graffiti i 2002, bestilt av Manger Musikklag og innspilt på plate med samme navn. Og det har blitt mange verk siden, som både Manger Musikklag og andre har nytt godt av. BrassWind har også vært premierearena for mange av hans multiMORF'er. Helt fra nr 1 for brass band, el-bratsj og elektronikk har vi kunne dykke inn i noe av det mest særegne Knut har skapt. Og nr 7, urframført på BrassWind i år, ble også opptakten til en velfortjent gebursdagsfeiring!

Gratulerer med 60års dagen den 14de oktober, Knut!

Vennlig hilsen
Torstein Aagaard-Nilsen
Kollega og god venn i over 30 år.
Kunstnerisk ansvarlig for BrassWind